

ДВІ КОНФЕРЕНЦІЇ У ВАРШАВІ

9 грудня 2010 року у Варшаві відбулася міжнародна наукова конференція “Образ жінки в сучасній українській культурі”. Її організаторами стали Католицьке бюро інформації та європейських ініціатив у Варшаві та кафедра україністики Варшавського університету. Проходило наукове зібрання в чудовому старовинному палаці Тишкевичів-Потоцьких. На одноденну конференцію прибули учасники зі Львова, Києва, Чернівців, Ольштина, Познані, Вроцлава, Любліна.

Відкрив конференцію керівник кафедри україністики проф. *В. Назарук*, із привітальним словом виступив проф. *С. Шади́ко*. Перше засідання на тему “Культурний образ жінки” розпочалося доповіддю відомої письменниці *С. Кононенко* (Київ) “Маруся Чурай, Леся Українка, Ліна Костенко як культурні героїні України”, яка була присвячена проблемі трансформації образу героїчної українки в різні історичні епохи. Наступною було зачитано (оскільки доповідачка не змогла приїхати) доповідь *Т. Гундорової* (Київ) “Еволюція жіночого образу в художній літературі”. *В. Назарук* свою доповідь “Образ жінки в малярстві Єжи Новосільського” збагатив мультимедіальним показом ілюстрацій видатного митця.

На наступному засіданні на тему “Традиційний образ жінки” були заслухані такі доповіді: “Архетип femme fatale в українському фольклорі” (*Я. Конєва*, Ольштин), “Жінки в літературних творах епохи бароко” (*О. Трофимук*, Львів), “Образ барокової жінки очима сучасних” (*В. Соболь*, Варшава), “Роль жіночого руху в національному розвитку Буковини кінця XIX – початку XX століття” (*О. Гнатчук*, Чернівці), “Жінка в українській літературі: сучасні модифікації” (*А. Новацький*, Люблін). Під мовознавчим кутком зору було проаналізовано образ жінки в культурі від античності до сучасності в доповіді *І. Макар* (Чернівці).

Гостро дискусійним та змістовним був круглий стіл під головуванням Богуміла Бердиховської (фундація “Gaude Mater Polonia”, Варшава) на тему “Роль та місце жінки в сучасній Україні”. *Б. Бердиховська* наголосила на тому, що не лише для України, а й для всієї Центрально-Східної Європи спільними є ті проблеми, з якими доводиться змагатися сьогоденні українській жінці, – в умовах, коли гостро бракує правдивої феміністичної освіти. У дискусії взяли активну участь *Н. Гуйванюк* (Чернівці), *В. Перкун* (Варшава), *О. Гнатчук* (Чернівці), *О. Рейтер* (Львів), *Л. Домбровська* (Варшава).

М. Трофимук (Львів) наблизив до присутніх яскраві силуетки видатних українок – Соломії Павличко, Оксани Забужко, Оксани Пахльовської. Крім його доповіді, на третьому засіданні на тему “Жінка в сучасній українській літературі” прозвучали також виступи *О. Сирадоевої* (Київ) – “Жінка-потвора в малій прозі Івана Дніпровського”, *С. Олійник* (Київ) – “Трансформація образу жінки в творах українських письменників-фантастів другої половини XX століття”, *І. Бетко* (Ольштин) – “Психічні та фізичні аспекти дозрівання жінки в інтерпретації українських письменників перелому XX–XXI століть”, *Л. Вайшкевич* (Варшава) – “Жінка – емоції, рефлексії, свідомість: специфіка феміністичного дискурсу в Україні першої та другої хвилі (від 90-х років до 2010)”.

“Жінка в суспільному просторі” – саме так було окреслено проблематику останнього засідання одноденної конференції, на якому виступили *О. Рейтер* (Львів) – “Конотації фемінізму в сучасній суспільній та культурній ситуації на Україні”, *Н. Гуйванюк* (Чернівці) – “Фемінолект як проблема лінгвістики в Україні” та ін.

Після завершення коференції “Образ жінки в сучасній українській культурі” в посольстві України відбулася зустріч її учасників з новим послом України в Польщі Маркіяном Мальським.

10 грудня у стінах Колегіума Боболанів у Варшаві (Боболя – святий, захисник Польщі) відбулася також конференція молодих науковців “Жінка поміж Сходом та Заходом”. Її організували та провели наукове коло теологів Колегіуму Боболанів разом із кафедрою україністики Варшавського університету й за підтримки Католицького бюро інформації та європейських ініціатив. Працювали чотири секції: “Візія жіночості, пропонована різними релігійними та визнанневими традиціями”; “Зміни моделі жіночості в зіткненні з новочасністю”, “Сучасний суспільно-правовий статус жінки” та “Жінка як творець та продукт культури”. До організації роботи останньої безпосередній стосунок

мала випускниця, а нині – молода викладачка кафедри україністики Варшавського університету *К. Якубовська-Кравчик*, яка виступила в ролі модератора четвертої секції. Першою в цій науковій сесії взяла слово *К. Кулаковська* (Варшава), яка виголосила доповідь на тему “Споживачка “фрайди”: про культуротворчу силу забави в мовних іграшках Марії Печек”. “Образ коханої жінки в сучасній українській прозі” – таку доповідь виголосила *М. Врублевська* (Вроцлав). Проблему “Візерунки жінок у сучасній українській прозі” наблизила до слухачів *І. Борушковська* (Вроцлав). Із доповіддю на тему “Підробка “made in Ukraine” (на підставі прози Євгенії Кононенко та Оксани Забужко)” виступила *А. Корицька* (Ольштин). *Р. Купідора* (Познань) по-новаторськи підійшов до проблеми “Про дилеми любові та самотождності у повісті Ірени Карпи “Фройд би плакав”. *А. Коженьовська-Бігун* (Варшава), перекладачка творів М. Матіос “Нація” та “Солодка Даруся”, виступила із доповіддю “Жінки у світі без чоловіків: кондиція патріархального порядку в творчості Марії Матіос”. Молода дослідниця *Ю. Купідора* (Познань) у своїй доповіді “Між університетом та фронтом – постать Олени Степанів у контексті традиційного візерунку жінки на Україні” розповіла про матір видатного історика Ярослава Дашкевича – Олену Степанів, учасницю визвольних змагань, згодом – блискучого науковця, авторку багатьох знаних у світі наукових праць.

Як учені старшого покоління, так і молоді науковці були одностайні в тому, що такі конференції слід продовжувати.

Валентина Соболь
м. Варшава

Отримано 11 грудня 2010 р.

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ДОНЕЦЬКУ

28 жовтня 2010 року на базі Донецького національного університету кафедрою історії української літератури і фольклористики було проведено всеукраїнську наукову конференцію “Інтертекстуальні та комунікативні аспекти художнього тексту і їх літературознавча інтерпретація”. Учасниками стали науковці з різних куточків України: Києва, Дніпропетровська, Запоріжжя, Хмельницького, Бердянська, Кам’янця-Подільського, Горлівки та ін.

Проблематика конференції охоплювала значне коло теоретичних (інтертекстуальність і її ключові концепти, форми і типи інтертекстуальності, комунікативна природа художнього тексту, форми літературної комунікації в діячності і синхронії тощо) і практичних питань (інтертекстуальна інтерпретація української, російської, французької, англійської, німецької літератур). Висвітлення цих проблем на пленарному засіданні мало високий науковий рівень: це доповіді *М. Гіршмана* (“Повествователь и герой: сопоставительный анализ их отношений в произведениях Л. Толстого и А. Чехова”), *О. Домащенко* (“Шекспировский и мольеровский контекст в комедии Грибоедова “Горе от ума””), *Н. Заверталюк* (“Ремінісценції та алюзії у драматичній поемі І Драча “Соловейко-Сольвейг””), *В. Просалової* (“Типологія інтертекстуальних зв’язків”), *М. Шаповал* (“Іншість Неда Нежданой: автор-персонаж та читач-персонаж як внутрішньотекстові проєкції суб’єкта мовлення драматургічного твору”), *В. Федорова* (“Проблема целого героя (“Скупой рыцарь” А.С. Пушкина”), *Е. Свенцицької* (“Специфіка художнього слова в сучасному українському літературознавстві”).

Плідною була робота секцій, на яких можна відзначити такі змістовні доповіді, як “Стилізація як наслідок інтертекстуальної взаємодії (жанровий вимір)” (*С. Цікавий*), “Інтертекстуальні зв’язки екзистенціальних концептів у прозі про 1932 – 1933 роки в Україні” (*Т. Конончук*), “Поезія зупиненого руху (До розуміння базової концептології модернізму в ліриці В. Свідзінського й В. Стуса)” (*О. Соловей*), “Ты еси” как коммуникативный принцип в интерпретации Вяч. Иванова и М. Бахтина” (*О. Кравченко*), “Коммуникативные стратегии в художественном мире романа Г. Гессе “Степной волк” (*І. Полова-Бондаренко*), “Мотив театра в романе А. де Виньи “Сен-Мар” (*Н. Постова*).

Ольга Пуніна
м. Донецьк

Отримано 12 грудня 2010 р.

